

Obletnica

V objemu svete Marjete

V Žlebeh je vse pripravljeno na vrhunec praznovanja petstoletnice cerkve sv. Marjete, ki bo v nedeljo, 30. avgusta. Cerkev je prenovljena, ob njenem jubileju pa so pripravili številne dogodke. Vse to v zahvalo prednikom in v navdih prihodnjim rodovom. Krajanje živijo s praznovanjem.

MAJA BERTONCELJ

V Žlebeh je letošnje leto posebno, kar opazi vsak obiskovalec. Žlebčani ali Marješčani, kot se tudi imenujejo, so stopili skupaj in pripravili niz dogodkov, s katerimi zaznamujejo petsto let tamkajšnje cerkve sv. Marjete. Več kot šeststo jih živi v tem delu medvoške občine, ki je zanimiva predvsem za pohodnike in kolesarje.

Današnja oblika iz leta 1526

Zgodovina in bogato ustno izročilo teh krajev segata globoko v preteklost. Krajevna imena in ohranjeni zapisi o vitezhih Jetrbenških pričajo o tem, koliko zgodovine skriva v sebi ta soseska. Sredi nje stoji cerkev, ki je posvečena mučenki sv. Marjeti Antiohijski in je od leta 1786 podružnica Župnije Preska. Prvič je bila omenjena leta 1427, današnja oblika pa je dobila leta

uporablja prav ime Marjeta. »Živeti v Žlebeh je nekaj, česar človek ne bi zamenjal za nič na svetu. Tukaj je mir, skupnost je povezana, obdaja nas lepa narava, dogajanja je ravno prav, letos pa vse od aprila kar veliko, saj je pri nas posebno leto,« je ob našem obisku štiri dni pred osrednjim dogodkom povedala domačinka Simona Jezeršek, ki že celo življenje živi v Žlebeh. Ključar cerkve je bil včasih že njen stari ata, sedaj pa je eden od dveh njen mož Miha Jezeršek. Skupaj z njima smo se podali do cerkve, pridružil pa se nam je tudi Gašper Jezeršek, še eden iz organizacijskega odbora, promotor praznovanja. Organizacijski odbor šteje 15 članov, v praznovanje pa je vključena cela vas, vsak po svojih močeh. Tako je bilo že pri obnovi cerkve in tako je tudi pri praznovanju, je vesel Miha Jezeršek. Razkazal nam je obnovljeno cerkev in poudaril, da je prazno-

Cerkev svete Marjete je današnja oblika dobila leta 1526, kar priča tudi zapisana letnica. Je eden najlepših primerov poznogotske podeželske arhitekture, njeni zlati altarji pa sodijo med dragocene bisere slovenske kulturne dediščine. / Foto: Peter Košenina

Predavanje o obnovi

Po ogledu cerkve smo se spustili nazaj do osrednjega prireditvenega prostora. Pod cerkvijo so postavili velik prireditveni šotor, v katerem je bilo na dan našega obiska predavanje. Ključar Mirko Bizant je predstavil potek celovite obnove cerkve, od prvih načrtov in raziskav do zahtevnih gradbenih posegov ter številnih ur prostovoljnega dela. »Obnova, ki je trajala zadnjih 14 let, je bila veliko več kot le prenova stavbe – postala je zgodba povezane skupnosti. Težko bi v stavku ali dveh opisal, kaj cerkev sv. Marjete pomeni nam, domačinom. Kolikor vprašanji bi postavil, toliko odgovorov bi lahko dobil. Ni samo stavba, ki stoji na razglednem hribu nad vasjo, ampak je skozi dolgo zgodovino zapisana v dušo

naših korenin. Je nekakšen osrednji simbol, s katerim se lahko vsi poistovetimo, in je skupaj z zgodovinsko dediščino prostor verskega, družbenega povezovanja. Da je vse to res, so naši predniki dokazali že ničkolikokrat, saj so s to našo cerkvijo preživeli osebnostne nesreče, naravne ujme, različne vladarje, ker so znali držati skupaj. Morda sva zaradi tega z Mihom Jezerškom v letu 2008 skupaj sprejela skrb zanjo. Klicala je po obnovi, čeprav je bila zgledno vzdrževana. Bližala se je petstoletnica, ki je bila velik povod za to, da jo pričaka v obnovljeni podobi, ozaljšana,« je dejal Bizant.

Vse skupaj se je začelo v začetku leta 2011, ko so bili prvič predstavljeni načrti za obnovo cerkve. Celovita obnova je potekala med letoma 2014 in 2026. V šotoru so na ogled postavili tudi fotografsko razstavo o obnovi cerkve, ki skozi bogato zbirko fotografij prikazuje najpomembnejše trenutke obnove, ljudi, ki so jo soustvarjali, in izjemno pot od prvih del do današnje podobe.

Ljudski večer in osrednje praznovanje

V teh dneh se bosta v Žlebeh v sklopu praznovanja zvrstila še dva dogodka. Prvi bo Ljudski večer danes, 28. avgusta, 30. avgusta, na žegnanjsko nedeljo, pa bo vrhunec praznovanja. »Na Ljudskem večeru bomo skupaj odkrivali bogato kulturno dediščino Žleb. Domačini in gostje bomo pripravili folklorno-glasbeni program, na stojnicah pa boste lahko spoznali stare običaje, tradicionalna znanja in

velik praznik, smo v velikem pričakovanju,« je napovedal Gašper Jezeršek.

Film in knjiga

Da bo zgodba cerkve, vasi Žlebe in ljudi, ki so skozi stoletja soustvarjali življenje pod sv. Marjeto, trajno

Da bo zgodba cerkve, vasi Žlebe in ljudi, ki so skozi stoletja soustvarjali življenje pod sv. Marjeto, trajno zabeležena, so posneli film z naslovom V objemu svete Marjete, v pripravi pa je tudi obsežna knjiga Biseri svete Marjete za prihodnje rodove, ki bo izšla jeseni.

zabeležena, so posneli film z naslovom V objemu svete Marjete, ki je bil premierno že predstavljen in je za ogled dostopen na spletu. V prip-

»Petsto let cerkve sv. Marjete je častitljiva obletnica, ki je vredna, da jo proslavimo – iz spoštovanja do naših prednikov, za nas, da se poveseimo, in tudi v lep spomin našim zanamcem,« poudarja Mirko Bizant iz organizacijskega odbora.

1526. Pred petsto leti je zrasla na razglednem griču, potem ko je njeno predhodnico najverjetneje zrušil silovit potres leta 1511. Je eden najlepših primerov poznogotske podeželske arhitekture, njeni zlati altarji pa sodijo med dragocene bisere slovenske kulturne dediščine.

Vas Žlebe se prvič omenja v 14. stoletju, v ljudskem izročilu pa se za ta kraj pogosto

vanje pričakala z obnovljeno notranjostjo, zunanostjo in okolico, obnovljena je tudi mežnarija. Opaziti je, da so obnovi posvetili posebno pozornost in pri tem vseskozi sodelovali s strokovnjaki. V letih obnove so moči združili ključarji, župnik, člani gospodarskega sveta, konservatorji, projektanti, obrtniki, izvajalci, številni prostovolci, donatorji in domačini.

Mirko Bizant / Foto: Peter Košenina

Miha Jezeršek z ženo Simono in Gašper Jezeršek

/ Foto: Peter Košenina

la pa jo je Katarina Pustinek Rakar. V nedeljo se bo sveta maša začela ob 10. uri. Glavni somaševalec bo domačin Milan Bizant, somaševala bosta Vlado Bizant in domači župnik Jure Koželj. Po sveti maši se bo dogajanje preselilo v šotor pod cerkvijo, kjer bo druženje do poznih popoldanskih ur. Pripravljamo tudi kulturni program in pogostitev. To bo

ravi pa je tudi obsežna knjiga Biseri svete Marjete za prihodnje rodove, ki bo izšla jeseni. Organizatorji vabijo v Žlebe, kjer praznujejo pol tisočletja zgodovine, kulture in skupnosti. »Ta častitljiva obletnica je vredna, da jo proslavimo – iz spoštovanja do naših prednikov, za nas, da se poveseimo, in tudi v lep spomin našim zanamcem,« je zaključil Bizant.

Da je v vasi veliko praznovanje, priča tudi 28 metrov visok mlaj, ki ga je na roke postavilo petintrideset Žlebčanov in deset Sorčanov, ki so priskočili na pomoč s svojimi izkušnjami. V ozadju je cerkev sv. Marjete. / Foto: Peter Košenina